

16. marts 2017

UPA 2017/62

Inatsisartut Suleriaasianni § 36 naapertorlugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiaq imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Qanoq iliorluta iluarsartuussinerit aqputigalugit imminut attattumik aningaasarsiulersinnaanerput pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Randi Vestergaard Evaldsen, Demokraatit)

Tungavilersuut

"Kalaallit Nunaata allanngortinneqarsinnaangitsumik namminiilivikkiartorpoq".

Taama ersaritsigisumik maannakkut naalackersuisoqatigiit naalackersuisoqatigiinnermut isumaqatigiissummini allapput. Tassunga atatillugu ajornartorsiut annertoq tassaavoq, Naalackersuisut maannamut takutimmassuk takorluugartik ersarissoq malitseqartissinnaangilluinnarlugu.

Iliusaat siulleq tassaavoq 2017-mut Aningaasanut Inatsissamut siunnersuummik patajaalluinnarluartumik allanngortitsineq, Aningaasanut Inatsisinnngortillugu annertuumik amingartoorutilik. Tamatumani eqqarsaatigisariaqarpoq, naalagaaffinngornissamik takorluugaq qanittumi pivisunngussappat taava pisariaqaralarpoq aningaasaqarnissaq ullumimut naleqqiullugu ukiumut milliartinik arlalinnik sinneqartoorutitalimmik. Tassa soorunami, angorusunneqarpat naalagaaffinngorutta ullumikkutut akileraartassasugut tunguinermilu ingerlatsilluta. Tamannalu pillugu inuiaqatigiit ersarissumik nassuiaanneqartariaqarluarput.

Eqqaamassavarput naalagaaffimmit ullumikkut tapiissutisarisartakkatta ukiumut 4 milliarder koruunit missaanik amerlassusillit nunatta ataatsimut aningaasarsiornerata ilarujussua matussusertarmassuk. Taakku milliardit pissaartussaavagut naalagaaffinngornissarput qinissagutsigu.

Taamaattumik qanoruna iliortariaqartugut politikikkut namminersulivinissaq akissaqartikkumallugu?

Pisortat aningaasartuutaat affaannanngortissavagut, taamaassappat tunguineq ilisimasarput innarlerujussuarneqassaaq?

Akileraarutit akitsuutillu marloriaatinngortissavagut, taamaassappat innuttaasut aningaasaqarnerat innarlerujussuarneqassaaq?

Imaluunniit ilungersorluta allartissaagut tamattalu suleqataaffigalugu aningaasarsiornitta tunngavissinnissaa, piffissaq ungasinnerusoq isigalugu naalagaaffinngornissaaq takorloorneqarsinnaalersillugu?

Demokraatini qulanngilagut. Kissaatiginngilarput naalagaaffinngornissamut takorluuinerup tungiunerup akileraartarnermilu procentip tunngaviinik allangortitsinnissaa. Kissaatigineruarput ilungersorluta ornikkiartuaassagipput. Kissaatigaarput iluarsartuussinerit pisariaqartut aallartinnissaat.

Taamaattumik Naalackersuisut piffissami aggersumi iluarsartuussinissaminnut pilersaarutaat § 37 tunngavigalugu apeqquteqarfigaakka (55/2017). Akissut ersaringaarami nakeriallannaannarpoq. Naalackersuisut isumaqarput § 37 tunngavigalugu apeqqut aqqutissaangitsoq pilersaarutitik nassuiaanissamut. Tamatumali Demokraatit tunniutiinnartinnaviangilaat.

Taamaattumik apeqquteqaat aallaavigalugu oqallitsinnissaaq misilipparput tassungalu atatillug pissanngatigaarput Naalackersuisut isumaqarnerisut tamanna aqqutigalugu iluarsartuussinerit eqqartorneqarsinnaasut.

Demokraatini immikkoortut arlallit suliniarfissatut pisariaqartut tikkuarusuppagut

Siullermik suliffeqarfiutitta atugaat pitsanngorsartariaqarpagut. Aningaasaliinissaaq pilerinernerulersittariaqarpagut. Tamanna pissaaq ingerlatseqatigiiffiit akileraarutaannik appaanikkut. Tamatuma kinguneranik sulliviit ataasiakkaat annertunerusumik sinneqartoorsinnaalissapput aningaasaliissutaasinnaasunik atorineqarsinnaasunillu sullivinnik amerlanerusunik pilersitsinnissamut. Sulliviit amerlanerusut iluaqutaassapput eqqarsaatigalugit suliffissaaleqisinut ikorsiissutaasartut peqataanillu inuiaqatigiit akileraarutitigut isertittagaat amerlissapput.

Appaatut innuttaasut suliffeqanngitsut sulilersittariaqarpagut. Tamanna piviusunngortissavarput sulinermik pilerinernerulersitsinnikkut. Ullumikkut ajoraluartumik innuttaasut ilaannut pisortat ikorsiissutaannik pisarnermut naleqqiullugu sulineq annikitsuinnarmik iluaqutissartaqartarpoq. Tamanna allangortinneqarsinnaavoq inunnik isumaginninnerup iluarsartuussivigineqarneratigut kiisalu akileraartarnerup iluarsartuunneratigut. Inunnik isumaginninnerup iluarsartuussiviginerata iluaqutigissavaa ikorsiissutit arlallit ikilisinneqassammata kiisalu akileraartarnerup sulinermut ilanngaat aqqutigalugu iluarsartuunneqartarnerata qularnaassavaa, sulinerup aningaasatigut iluaqutissartaa allissammat malunnartumik pisortat ikorsiissutaannik pisarnermut naleqqiullugu.

Pingajuattut allatut ajornartumik pinngitsoorta qissimittariaqarpagut qanoq iliornikkut inuit sivilunerusumik sulisalersinnaanersut. Piffissaq ungasinnerusoq isigalugu utoqqalinersiaqalersarnermi qummut killissarititaasoq qaffattariaqarpagut aamma suliffeqarnek pilersittariaqarpagut, tassani innuttaaqaat utoqqaat ukiuni arlaqarnerusuni sulisinnaanngortillugit.

Sisamaattut ineqarneq iluarsartuussivigisariaqarparput, anguniarlugu nammineq illoqarnerup pilerinarnerulernissaa aamma illuliornermi pisortat tapiissutaasa assigiinngisut sanngiinnerusortatsinnit iluaqutissarsivigineqartalernissaat sulissutigisariaqarparput. Tamanna assersuutigalugu pisinnaavoq illuliornermut atatillugu taarsigassarsinermi ernianut ilanngaatip qaffanneratigut, ajornannginnerulersillugu inigasap attartortakkap tigusinnaalernissaa/pisiarisinnaalernissaa kiisalu aamma ineqarnermut tapit allallut ineqarnermut attuumassuteqartut tapit taamaallaat inunnut uppersaatitalimmik pisariaqartitsisunut atortalernissaasa qularnaarnerisigut.

Taakku immikkoortut suliassat iluarsartuussivigigalugit aallartittariaqakkat ilamininnguaarat siunissami tungiuinermik qularnaareqataasussat, massakkorpiarmi naalagaaffiup tapiissutai amingaqqaalereernikuupput. Aamma pisariaqartitsineq minnerulernaviangilaq naalackersuisoqatigiinnik peqaratta naalagaaffinngornissamut ilungersungaartunik peqataanilli aningaasarsiornikkut pissutsinut piviusunut qiviarusunngitsunik.

Qilanaarpugut partiit allat oqaaseqarnissaannut kiisalu Naalackersuisut akissuteqarnissaannut.